

Oversigt over studieafgiftspolitikker i udvalgte europæiske lande:

Ingen studieafgifter, hverken nationale eller udenlandske	Danmark, Finland, Island, Luxembourg, Malta, Norge, Sverige og Tyskland
Ingen studieafgifter for nationale studerende, men for udenlandske studerende uden for EU	Bosnien-Herzegovina, Estland, Grækenland, Irland, Letland (75 pct. nationale uden studieafgift og 25 pct. med), Polen, Rumænien (begrænset antal gratis studerende, resten betaler), Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet (studieafgift på engelsksprogede forløb) og Ungarn
Studieafgifter både for nationale og for udenlandske studerende (taksterne er ofte lavere for nationale studerende)	Belgien, Bulgarien, Frankrig, Holland, Italien, Litauen, Portugal, Spanien, Schweiz og Storbritannien

Kilde: Cirius

Med henblik på at kvalificere efterspørgslen og at opnå balance mellem ønsket om at tiltrække flere udenlandske studerende og ønsket om styring af merudgifter som følge heraf, vil taxametertilskuddet til studerende fra lande uden for EU/EØS bortfalde. Samtidig tillades det, at institutionerne opkræver betaling for disse studerende.

Regeringens forslag om bortfald af taxameter og indførelse af deltagerbetaling vil omfatte de studerende, som ifølge EU-retten (herunder EØS-aftalen) mv. ikke har ret til ligebehandling med danske statsborgere. Disse studerende kaldes »studerende fra lande uden for EU/EØS«. Deltagerbetaling skal som noget nyt være muligt for individuelle studerende, der optages på almindelige adgangsvilkår i ordinære uddannelser, og hvor opholdsgrundlaget er uddannelse. Betalingsordningen omfatter således ikke personer, der på andet grundlag end uddannelse allerede har lovligt ophold i Danmark.

Indførelse af en betalingsordning vil ikke anfægte Danmarks position i de igangværende forhandlinger i World Trade Organisation (WTO) om handel med serviceydelser. Her har Danmark sammen med de øvrige EU-lande den holdning, at offentligt styret uddannelse er et public-service område, der ikke er omfattet af aftalen General Agreement on Trade in Services (GATS).

Betalingsordningen skal fra 2005 erstatte den nuværende og tidligere omtalte kvoteordning, da denne ikke harmoniserer med ønsket om øget mobilitet. På universitetsområdet, hvor der ikke eksisterer kvoter, vil der ske en gradvis indfasning af betalingsordningen frem til 2008.

Det skal pointeres, at der med forslaget ikke er lagt op til ændringer i forholdene for de udenlandske studerende i videregående uddannelser, der kommer på kortere udvekslingsophold. Der vil derfor fortsat være behov for at udnytte og forstærke anvendelsen af de eksisterende udvekslingsprogrammer og aftaler, hvor studerende »bytter« studieplads med hinanden i en kortere periode. Antallet af udenlandske studerende på udvekslingsophold i Danmark er langt større end det antal, der er berørt af den nuværende kvoteordning og den kommende betalingsordning.

Etablering af en stipendieordning

Indførelsen af betalingsordningen (studieafgift) og bortfaldet af taxametertilskud skal gennemføres samtidigt med, at der etableres en stipendieordning som – efter en nærmere udvælgelse – er rettet mod højt kvalificerede studerende fra lande uden for EU/EØS. Stipendierne skal finansiere studieafgiften gennem tildeling af friplads og yde tilskud til leveomkostninger.

De 3 ændringer skal tilsammen danne grundlaget for, at der kan føres en offensiv og ekspansiv målrettet uddannelsespolitik. Regeringen har planer om at etablere en stipendieordning på universitetsområdet ved omlægning af de nuværende kulturaftaleprogrammer.

Ordningen indebærer, at det offentlige fremover vil stille følgende finansielle rammer til rådighed for studerende inden for videregående uddannelser i Danmark:

- Danske studerende kan studere gratis og samtidig modtage SU.